

HRCKO

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI« - BROJ 128 - SVIBANJ 2015.

ISSN 1821-3758

9 771821 375004

Sunčano i lijepo vrijeme, izmamilo je mnoge van u druženje i igru. A svi oni koji trebaju isrpavljati ocjene mogu učiti i vani, u prirodi. Dobra vijest je da kada izađe svibanjski broj Hrcka, ostaje još samo tri tjedna do kraja školske godine. Za osmake, pravi raj, tek tjedan do kraja. No, njih čeka »muka« oko upisa u srednju školu.

Pred kraj školske godine, 6 lipnja, izići će i Hrckov ljetnji dvobroj. Dakle, točne odgovore »Hrckovih detektiva« morate brzo slati!

Što sve krije ovaj svibanjski broj i kakvih novosti ima, provjerite sami.

Željka

Impresum

Izdavač: NIU »Hrvatska riječ«,
Trg cara Jovana Nenada 15/II, 24000 Subotica
Urednica izdanja: Željka Vukov
Suradnici: Bernadica Ivanković, Vesna Huska, Ivana Petrekanić-Sić,
Marina Pluković, Katarina Čeliković, Zoltan Sić, Nevena Gabrić,
Vladan Čutura i Petar Tikvički
Lektorica: Katarina Vasilić
Korektor: Jelena Dulić Bako
Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Ademi
Dizajn i ilustracija: Adrijana i Zoran Vukmanov Šimokov
Obrada fotografija: Nada Sudarević
E-mail: hrhrcko@gmail.com

Podlistak »Hrcko« izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog tajništva za kulturu i javno informiranje

Hrckov masters turnir

Prvi Hrckov masters turnir u igri »Čovječe ne ljuti se« održan je u subotu, 25. travnja, a prvi pobjednik je Filip Sabo Cibolja, učenik 3. razreda OŠ »Pionir« iz Žednika.

Pitate se kako je bilo? Izvrsno! Dvadeset predstavnika škola natjecalo se isprva u kvalifikacijama, zatim su pobjednici nastavili natjecanje u finalnom dijelu glavnog turnira, a poraženi u utješnom turniru. Nije bilo šale, niti milosti, igralo se pošteno i s izbacivanjem. Pobjednici su bili sretne ruke, šestice su se redale, pa su tako sva četiri igrača lako utjerali u kuću. Bilo je navijanja, radosti, sokića, torte, pa i koja suza čisto da se ne digne prašina.

Svi natjecatelji imali su majice s logom ovoga turnira, autorice Adrijane Vukmanov Šimokov.

Evo rezultata:

- I. mjesto – Filip Sabo Cibolja - OŠ »Pionir«, Žednik
- II. mjesto – Katarina Ivanković Radaković - OŠ »Matko Vuković«, Subotica
- III. mjesto – Ivan Huska, - OŠ »Ivan Milutinović«, Subotica

Igran je i utješni turnir, a pobjednici su:

- I. mjesto – Marko Balažević - vrtić »Petar Pan«, Tavankut
- II. mjesto – Marko Đukić - OŠ »Ivan Milutinović«, Subotica
- III. mjesto – Danijel Brajković - OŠ »Sveti Sava«, Subotica

Osim učenika spomenutih škola sudjelovala su i djeca, predstavnici iz: vrtića »Marija Petković - Sunčica«, »Marija Petković - Biser«, vrtića »Bambi« iz Male Bosne, te osnovnih škola »Ivan Milutinović« iz Male Bosne, »Vladimir Nazor« iz Đurđina, »Aleksa Šantić« iz Vajske i »Ivo Lola Ribar« iz Plavne.

Turnir su, kao što znate, organizirali Novinsko-izdavačka ustanova »Hrvatska riječ« i dječji podlistak »Hrcko«, a održan je u dvorani HKC-a »Bunjevačko kolo« u Subotici. Nagrade za najbolje natjecatelje pripremio je organizator, a Filip je, kao prvi pobjednik ovoga turnira, na dar dobio i sliku – dar HLU »Croart«.

Svima koji su sudjelovali od srca čestitam na poštenoj i korektnoj igri, a posebne čestitke pobjednicima.

Pobjednik turnira: Filip Sabo Cibolja je učenik 3. razreda Osnovne škole »Pionir« iz Žednika, gdje pohađa predmet Hrvatski jezik s elementima nacionalne kulture. Filip je nakon uručene nagrade za naš podlistak rekao: »Jako sam sretan. Bilo mi je lijepo, ali i jako teško.« Filip nam je odao tajnu da mu je u igri »Čovječe ne ljuti se« omiljena plava boja i da je sve tri partije igrao s plavim figuricama. Je li to put do pobjede? Procijenite sami.

Željka Vukov

Tko od vas ne voli skitati, a ima vas i koji volite čitati. Ako volite i jedno i drugo - to je dobitna kombinacija. Sudionici kviza »Čitam i skitam«, koji provodi Gradska knjižnica Subotica, znaju o čemu pišem. Dobitnici nagradnog izleta imali su prigodu to i provjeriti 28. travnja. Toga dana organiziran je jednodnevni izlet u Novi Sad. Iako je najavljivana kiša, točnije pljuskovi i grmljavina, dan je bio idealan. Ni previše topao ni previše hladan. Knjigoljupci, njih cijeli autobus, u jutarnjim su se satima zaputili u Novi Sad. Tamo su najprije posjetili Muzej Grada Novog Sada i podzemne tunele Petrovaradinske tvrđave. Bilo je jako uzbudljivo hodati mračnim i hladnim hodnicima i katakombama. Još je ljepše bilo nakon toga, kad su se obreli na Dječjem odjelu Gradske knjižnice Novi Sad. Uz razgovor, posluženje, obilazak drugih odjela i prelistavanje knjiga brzo je proteklo predviđeno vrijeme. Naravno, nije se izlet mogao završiti bez obilaska Dunavskog parka, čuvenih labudova Ise i Bise, te igranja na prekrasnim zelenim površinama parka. Sve je zapečaćeno dobrim sladoledom u Zmaj Jovinoj ulici.

Kakav je to bio dan? Za pamćenje!!! Ali i za poruku drugima kako se isplati čitati, jer vjerujte, svi su oni redoviti članovi Dječjeg odjela subotičke knjižnice te namjeravaju to i dalje ostati.

Izletom u Novi Sad službeno je završen Kviz za poticanje čitanja »Čitam i skitam« za ovu 2015. godinu.

B. I.

Plivanje

Predstavljamo sport koji ćete moći »trenirati« ovoga ljeta na moru, bazenu... U pitanju je plivanje! Specijalistica za ovaj sport je Iva Kujundžić, i ona će nas bolje upoznati s ovim sportom.

Plivanje je poznato od davnina, a vještinu plivanja su prepoznali stari Asirci i Egipćani. Prva pisana djela o plivanju potječu iz 1538. godine na latinskom jeziku. Evo što Iva savjetuje: »Da bi pravilno plivali, osnovno je naučiti tehniku disanja, naučiti roniti i uopće održavati se na vodi. Naučila sam plivati s 5 godina«, kazala je Iva i dodala: »Sve životinje znaju plivati, neke se samo održavaju na vodi, a neke su pravi virtuoz, kao npr. vidre. Zato se i kaže za nekog da pliva kao vidra.«

Kako je Iva rekla, za plivanje je potrebna velika volja i snaga koja se postiže treningom, a od opreme su potrebni kupaći kostim, naočale, kapa, dok se za treninge koriste i peraje, lopatice, daska, »padobran« i »zrakoplov«, što su pomagala da se stil plivanja usavrši i pravilno izvede.

Iva najčešće pliva kral i kaže da joj to najbolje ide, a voli plivati i leđno i delfin. Plivanje trenira već sedam godina. »Tijekom školske godine treniram sedam puta tjedno po 2 sata, uključujući i kondicione treninge, a kada su ferije ili se pripremamo za neka velika i važna natjecanja treniramo dva puta dnevno po 2 sata, a svaki drugi dan bude i trening u sali u trajanju od jednog sata. Sada po treningu isplivam oko 7 km. Plivanje je sport koji pokreće sve mišiće u tijelu, a o tome koliko ga volim govore moj rad, upornost i medalje koje sam osvojila«, kazala je Iva Kujundžić.

Marina Piuković

Dnevnik dobrih anđela

Želite li zaroniti u čarobni svijet anđela baš kao i učenici 3. b razreda Osnovne škole »Lovre Katića« kojima je učiteljica Nadica naložila da vode božićni dnevnik? Najprije među njima zavlada panika, ali tada im u pomoć pristižu dobri anđeli, njih dvadeset četvorica, koji će im svakoga dana adventskoga razdoblja nastojati podariti svoju vrlinu. Kako će anđeo vedrine, Vedri, razvedriti dječja lica? Hoće li anđeo reda, Redni, uspjeti unijeti red među »Ljubeke«? Što će učiniti anđeo topline kako bi ugrijavao dječja srca u te zimske dane? S kakvim će se problemima susresti ostali anđeli i hoće li uspjeti u svojem naumu, doznajte sami. Iako je advent još daleko, ne ustručavajte se posuditi ovu knjigu jer je božanstvena, te čemu čekati?

STIHOJUPCI

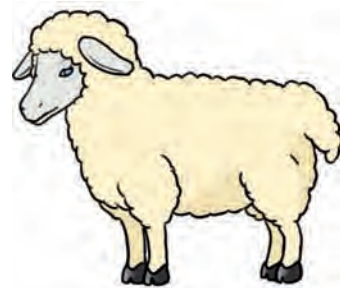
Slon, ovca i koza...

Jeste li se ikad zapitali koliko vrijedi slon u novcu? Ja nisam, ali zbilja me interesira.

Cijena slona

Pitala je koza ovcu
kol'ko vrijedi slon u novcu,
ona jedna niti zna,
niti joj se mislit da,
ali ipak spremno kaže:
manje vrijedi no što smaže,
jer on ti je takva kova
ne pomaže njemu lova.
Tko ga želi kupit novcem
mora postat barem lovcem,
pa namamit toga slona
vrećom većom od balona,
a u vreći treba biti
tol'ko da se slon zasiti!
Poučica: da i slon ne voli novce
mogu mislit samo ovce!

Silvija Šesto

Priredila: B. I.

Nitko ne voli kad drugi ovo čine:

ZBARLAT – na brzinu pripremiti jelo; neukusno skuhati jelo (»Grijota je zbarlat ilo«)

ZAZJAT, ZAZJAVAT – zagledati se, blenuti (»Kako ovaj zazjava u tuđe avlije«)

Slično, nikako isto:

ZAVIT – zavjet, svečano obećanje, izjava vjernosti, preuzimanje obveze; prisega (»Marko je danas položio svoje fratarske zavite.«)

ZAVITOVAT SE – zavjetovati se, prisegom obećati, svečano obećati, obvezati se zavjetom (»Zavitovala sam se bosa ić na Bunarić jedared godišnje«)

ZAVITRINA – zavjetrina 1. mjesto zaklonjeno od vjetrova, strana koja nije izložena vjetru; 2. (preneseno značenje) mjesto na kome se malo radi (»Radim u varoškoj kući, u zavitrini, pa se ne prikidam od posla nikad«)

ZAPONJAK – završni dio rukava (»Čeri, lipo mi uštrikaj i ispleglaj zaponjke«)

ZVEČKA – 1. čegrtaljka, klepetaljka; 2. dječja igračka koja zveči (»Sašila sam prilipu malu zvečku jetrvinoj bebi!«)

HRVATSKI JEZIK

Piše: Vladan Čutura

Živimo li na planetu ili planeti?

Prošloga je mjeseca, točnije 22. travnja, obilježen Dan planeta Zemlje. Ovaj dan se službeno obilježava već 23 godine, od 1992. godine. No pitanje je kako se pravilno izgovara i piše ova imenica, odnosno kojeg je ona roda – muškoga ili ženskog?

U hrvatskom standardnom jeziku prevladala je imenica muškog roda – planet! Ispravno je, dakle, reći – Prošloga je mjeseca obilježen Dan planeta Zemlje, a ne Dan planete Zemlje. Riječ potječe iz grčkog jezika aster planetes što znači »lutajuće zvijezde«. Odbacivanjem grčkog nastavka –es, dobili smo riječ planet.

Zaokruži slovo ispred KRIVO napisane rečenice vodeći računa o tome je li imenica »planet« u muškom ili ženskom rodu.

- a) Merkur i Venera su planeti.
- b) S kojeg si ti planeta pao?
- c) Jučer smo čitali o planetima.
- d) Planete Sunčeva sustava okupljene su oko Sunca.

Krivo napisana rečenica: d)

Tea Krišto

Napiši nešto za početak: *Pozdrav svim Hrckovcima.*

Ime i prezime: *Tea Krišto*

Škola i razred: *OŠ »Moša Pijade«, 4. razred.*

Mjesto: *Bački Breg.*

Kako ti se zovu roditelji? *Izabela i Mijo.*

Imaš li brata i sestru? *Da, Deni ima 23 godine, a Leon 17 godina.*

Opiši svoju kosu: *Smeđe boje, ravna, srednje dužine.*

Boja tvojih očiju? *Zelena.*

Što najčešće oblačiš? *Tajice i majice.*

Imaš li hobi i koji? *Da, pravljenje ukrasa od papira.*

Imaš li neke dodatne aktivnosti osim škole? *Jahanje, plivanje, karate, šahovska sekcija.*

Jesi li osvojila neku nagradu? *Da, na Hrckovim detektivima.*

Koji ti je omiljeni predmet u školi? *Likovni odgoj.*

Što želiš postati kad odrasteš? *Veterinarka.*

Kako se zovu tvoj najbolji drug i drugarica? *Snežana i Aleksa.*

Tvoja omiljena boja je...? *Svijetlo plava.*

Omiljeno jelo: *Pizza.*

Napiši jednu tvoju vrlinu i jednu manu: *Volim dijeliti s drugima; a malo sam lijena (ne volim pospremati sobu).*

Omiljeni filmovi: *Komedije; Mister Bin.*

Kada bi mogla biti lik iz crtića, koga bi odabrala? *Paju Patka.*

Omiljeni pjevač i pevačica, odnosno grupa: *Ariana Grande, Big time rush.*

Omiljena knjiga i pisac: *Mamin dnevnik.*

Voziš li bicikl, rolere, trotinet i slično? *Sve vozim.*

Tko ti je uzor od poznatih osoba, a tko a da nije poznata ličnost? *Moja sestra Lea.*

Kada bi postojao vremeplov u koje doba bi se vratila? *Doba dinosaura.*

Omiljeno mjesto na kom si bila: *Sveti Stefan u Crnoj Gori.*

Gdje bi voljela putovati? *U Istanbul.*

Imaš li kućnog ljubimca? *Da, imam psa Rexa, i mace Niko, Ketu i Zelenku.*

Na što si jutros prvo pomislila kada si se probudila? *Da bih još ostala u krevetu.*

Omiljeno doba dana: *Večer.*

Koji cvijet najviše voliš? *Rajsku pticu.*

Tvoj sretan broj je? *Pet.*

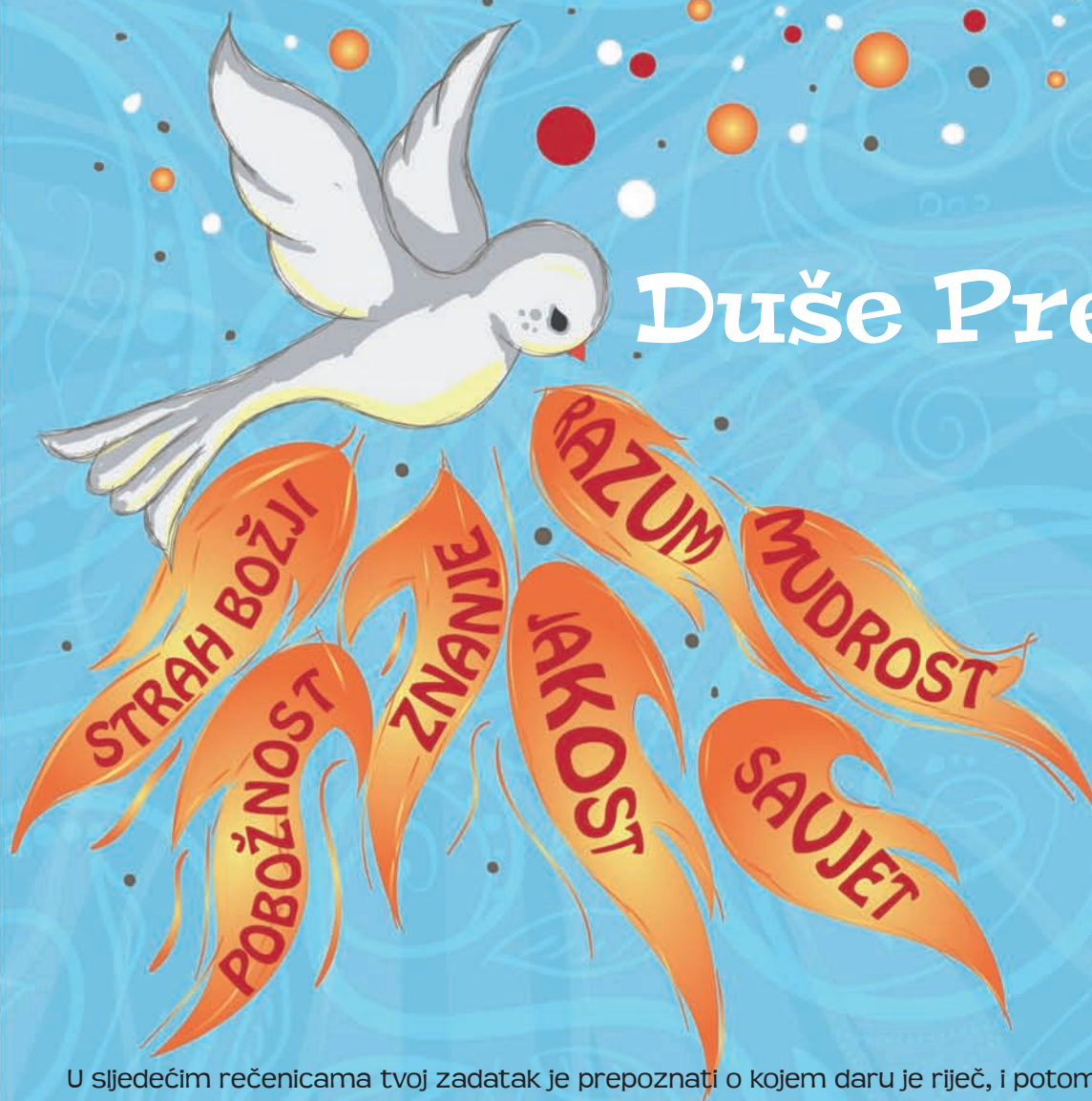
Što misliš o Hrcku? *Zanimljiv je, poučan, ima puno priloga koji me zanimaju, saznam uvijek nešto novo.*

Koja ti je omiljena rubrika u Hrcku? *Rubrika o životinjama.*

Imaš li poruku za Hrcka? *Da ostane uvijek tako zanimljiv.*

Priredila: B. I.

Dodi, Duše Presveti

Ovih će dana mnogi naši prijatelji postati bogatiji za sedam darova Duha Svetoga. Ujedno će naši krizmanici vjeronički »odraštati«. Dok im biskup bude podjeljivao potvrdu, osjećat će se baš kao da su u društvu apostola – prvih na koje je sišao Duh Sveti.

Vrijedi razmisliti o darovima koje nam Duh Sveti velikodušno daje i provjeriti koliko ih poznajemo. Ima ih SEDAM.

U sljedećim rečenicama tvoj zadatak je prepoznati o kojem daru je riječ, i potom upisati njihove nazive u prazna polja.

1. _ _ _ _ _ nije samo pamet, um, ili razboritost, već dar da možemo razumjeti i srcem, i tako se uživjeti u probleme drugih.
2. Neki misle da snažni mišići najbolje pokazuju našu _ _ _ _ _ . Međutim ovaj dar Duha Svetoga se vidi kada hrabro priznajemo grijehe, opraštamo drugima i ostajemo poštteni i kada se čini da nema pravde.
3. _ _ _ _ _ je dar koji nam je potreban kako nikada ne bismo odbacili dragoga Boga i vjeru, a ne mjeri se samo po učenosti, školovanosti ili pamćenju onoga što smo pročitali...
4. Ni životna dob, ni duga brada, same po sebi ne predstavljaju _ _ _ _ _ . To je dar sposobnosti razlikovanja dobra od zla i stalno biranje dobra.
5. _ _ _ _ _ nije bojazan od batina ili od kazne, već od toga da ne izgubimo dragoga Boga.
6. Ljudi koji znaju mirno saslušati druge i priskočiti im u pomoć svojim riječima, posjeduju dar koji se zove _ _ _ _ _ .
7. _ _ _ _ _ se ne može mjeriti samo brojem svetih misa ili izmoljenih molitava. Tek kada ih povežemo s našim dobrim djelima, tek tada je ovaj dar Duha Svetoga potpun.

Slonovi

najveće kopnene životinje

Ovi prekrasni, nježni giganti najveći su kopneni sisavci koji danas žive na Zemlji. Slonovi su iznimno inteligentne životinje, a njihovo pamćenje je tako dobro da mogu pamtit i kraja života.

Vrste slonova

Danas živi još samo tri vrste surlaša: Afrički slon, Afrički šumski slon i Azijski slon, također poznat kao Indijski slon. Sve ostale vrste su izumrle.

Afrički i azijski slonovi se razlikuju u veličini, boji i po drugim fizičkim osobinama. Afrički slon je veći i ima šire uši koje mu prekrivaju ramena. Široke su 1,5 metar, a dugačke 1,2 metra. Svijetlo sive su boje, iako se mogu vidjeti i u tamnosivoj i crvenoj boji od blata u kome se kupaju. Azijski slonovi su manji od svojih afričkih rođaka, s ušima koje ne dolaze do ramena. Široke su 0,75 metara, a dugačke 0,6 metara. Ovi slonovi imaju tamnosivu boju kože.

Kod azijskih slonova samo mužjaci imaju kljove, a kod afričkih kljove imaju i mužjaci i ženke te su obično manje dlakavi od svojih azijskih rođaka.

Zanimljive činjenice o slonovima

* Na granici XX. stoljeća, na svijetu je postojalo nekoliko milijuna Afričkih i oko 100.000 Azijskih slonova. Danas, njihova populacija se procjenjuje na 450.000 – 700.000 Afričkih i između 35.000 – 40.000 divljih Azijskih slonova.

* Slonovi spadaju u rijetke sisavce koji žive kao čovjek, dovoljno dugo da bi ih zahvatio proces starenja. Najstariji (poznati) slon živio je 82 godine.

* Najveći živi slon (pronađen u Angoli), mužjak, težio je oko 11.000 kg, s visinom ramena od 3,96 metara, čak za jedan metar viši od prosječnog muškog afričkog slona.

* Pri rođenju, uobičajeno je da tele slona ima 120 kilograma.

* Slonovske kljove, povijene gore, produženi gornji sjekutići, najveći su i najteži zubi u životinjskom carstvu. Kljove koriste za kopanje korijenja, obaranje drveća za hranu, u borbi tijekom sezone parenja i kao oružje kada brane mladunce od grabežljivaca kao što su lavovi i tigrovi. Kljove neprestano rastu, a kod odraslog mužjaka narastu čak do 18 cm godišnje.

* Slonova surla je dovoljno osjetljiva da ubere samo jednu travku, a dovoljno snažna da otkine granu s drveta. Surlu također koriste za pijenje vode. U nju mogu usisati do 14 litara vode, koju potom prebace u usta. Osim toga, koriste je i za kupanje ili za špricanje blata po sebi, koje služi kao odlična zaštita od sunčevih zraka.

Način ishrane

Svi su, bez izuzetaka, biljožderi i hrane se prije svega travama, korijenjem i lišćem, ali u slučaju nedostatka te hrane, jedu i granje, grmlje, koru drveta, voće i sličnu hranu.

Tijekom kišnih razdoblja jedu travu i bilje slično papirusu i biljku zvanu »mačji rep«. Tijekom sušnog razdoblja jedu lišće skupljeno s trnovitih stabala.

* Slonovi slabo vide i oči su im male u odnosu na ogromnu glavu, koja se može pomicati jako malo u obje strane. Zbog slabe pokretljivosti imaju ograničen pogled sa strane, i da bi proširio prostor vida, slon mora okrenuti cijelo tijelo.

* Slonovima se pripisuje širok izbor ponašanja povezanih s inteligencijom, uključujući i ponašanje povezano s radošću, tugom, ljutnjom, suosjećanjem, samosviješću, stvaranjem glazbe, igranjem...

* Ženke provedu cijeli svoj život u čvrsto zatvorenim obiteljskim skupinama sastavljenim od majki, kćeri, sestara i teta. Te skupine uglavnom predvodi najstarija ženka. Odrasli mužjaci, s druge strane, žive uglavnom osamljenički život.

* Slonovi su izvrsni plivači i mogu preplivati ogromne udaljenosti bez imalo umora.

* Slonovi ne mogu kaskati, skakati ili galopirati. Ustvari, oni imaju samo dva glavna načina kretanja: šetnja i brži hod koji je sličan trčanju. Usprkos njihovoj veličini, slonovi hodaju skoro bez buke, s nevjerojatnom gracioznošću.

Priredila: Ivana Petrekanić Sić

L. Hrcckov

12

Pobjednici: Katarina Ivanković Radaković,
Filip Sabo Ciboljša i Ivan Huska

Učenci iz Tavankuta u Samoboru

Uspješna suradnja OŠ »Matija Gubec« iz Tavankuta sa Zagrebačkom županijom nastavljena je uzvratnim posjetom učenika i nastavnika škole Samoboru i Zagrebu. Povod posjeta je bila smotra učeničkih zadruga škola Zagrebačke županije u Samoboru na kojoj se predstavila i slamarska sekcija učeničke zadruge OŠ »Matija Gubec«. Prikazane umjetnine, slike, suveniri i nakit izrađeni u tehnici slame i ovoga su puta privukle pozornost posjetitelja i naših domaćina. Ljubaznošću domaćina, trodnevni posjet je svima pružio izvanrednu mogućnost upoznati se sa znamenitostima grada Samobora i prekrasnom pri-

rodom. Ova je prigoda iskorištena i za razgovore o daljnjoj i još plodnijoj suradnji, uzajamnoj promidžbi i realiziranju budućih projekata tavankutske sa školama iz Zagrebačke županije.

K. M.

Malisa Gadžur poslala nam
je svoj crtež –
dar Hrcku.

Pjesnikinja Nedeljka Šarčević, 7. svibnja, posjetila je učenike koji pohađaju sate Hrvatskog jezika s elementima nacionalne kulture u osnovnim školama u Vajskoj i Plavni i tom prigodom predstavila svoju najnoviju knjigu »Sve i svašta da poleti dječja mašta«.

Članovi dječje folklorne skupine HKC »Bunjevačko kolo« poslali su nam svoju grupnu fotografiju, te na ovaj način pozivaju vršnjake da im se pridruže u plesu i druženju.

Tri zlatne diplome

Davorin Horvacki

Donna Karan

Ivan Huska

Volite li poeziju? Možda ste se i okušali u pisanju ili ste nekada u školi, na nekom natjecanju ili priredbi kazivali pjesme. Bilo kako bilo, ima djece koja su u tome iznimno uspješna. Subotica je poznata po tome što ima dugu i bogatu tradiciju recitatorstva, stoga vam sljedeća vijest i neće biti nova.

U Sečnju je održana 46. pokrajinska smotra recitatora »Pjesniče naroda mog«, na kojoj su nastupili najbolji kazivači poezije iz cijele Vojvodine za 2015. godinu. Subotica je imala čak 23 predstavnika, od kojih su njih sedmero recitirali na hrvatskom jeziku. Tijekom tri dana, koliko traje smotra, šesteročlani žiri pažljivo je slušao sve kandidate, njih 183, podijeljene u tri kategorije (mlađi, srednji i stariji uzrast), te odlučio tko će dobiti zlatnu diplomu, a tko mogućnost nastaviti ovo natjecanje u Valjevu.

Kao i prethodnih godina, za svaku dobnu skupinu proglašeno je po 18 najboljih recitatora Vojvodine, kojima je pripala zlatna diploma. Među njima su i Ivan Huska, Donna Karan i Davorin Horvacki, koji su recitirali na hrvatskom jeziku. Istodobno Donna je osvojila i prolazak na Republičku smotru recitatora koja je održana 15. svibnja u Valjevu.

Ponosni na naše recitatore svima čestitamo, uz poruku da nastave i dalje širiti ljubav prema lijepom kazivanju poezije.

B. I.

HRCKOVI DETEKTIVI

Odgovor iz prošlog broja

22. travnja

Nagrađeni

1. Lea Molnar, predškolac – »M. P. Sunčica« Subotica
2. Rebeka Eded, II.a – OŠ »Bratstvo-jedinstvo« Bezdan
3. Marija Šarčević, III.h, – OŠ »Matko Vuković« Subotica
4. Nikola Mihaljev, III.a, – OŠ »Ivan G. Kovačić« Sonta
5. Melisa Gadžur, III.a, – OŠ »Matija Gubec« Tavankut
6. Marijo Perčić, III. – OŠ »Pionir« Žednik
7. Mihaela Rica, predškolac – »Vera Guconja« Bereg
8. Marija Stantić, II.b, – OŠ »Vladimir Nazor« Đurđin
9. Iva Molnar, II.h, – OŠ »Matko Vuković« Subotica
10. Iva Kujundžić, II.c, – OŠ »Ivan Milutinović« Subotica

Nagradno pitanje

Koje tri vrste surlaša (slonova) žive danas?

Odgovor:

Ime

Prezime

Adresa

Mjesto

Škola

Razred

KUPON

Savjest

Najbolje učenice u VI. b bile su Dobrila i Ana. Među njima je postojalo izvjesno rivalstvo. Bile su konkurencija jedna drugoj, pa su sve više i više učile. To je naravno urodilo plodom. Obadvije su bile nagrađivane i isticane od strane nastavnog osoblja. Prijatelji i prijateljice su im se divili. Bile su dobre prijateljice. Ali! Postojalo je ono – želim naučiti bolje od nje!

Jednoga dana na satu hrvatskog radili su lektiru »Dječaci Pavlove ulice«. Na kraju sata nastavnica je rekla da za sljedeći sat Ana i Dobrila napišu esej.

- Dobrila, molim te, imaš li knjigu »Dječaci Pavlove ulice«, nemaju je u našoj čitaonici - upitala je Ana svoju prijateljicu.

- Nnn... ne... nemam - odmahнула je glavom Dobrila.

Za tjedan dana je trebalo pročitati knjigu i napisati lektiru. Ana se dala na grdne muke tražeći knjigu po cijelome selu. Nitko ju nije imao. Do grada je bilo prilično daleko i tih dana nitko kao u inat nije išao. Ana se noću budila i prevrtala po postelji misleći na domaću zadaću koju neće moći uraditi. Kakve sramote! Istina, ovo će joj biti prvi put da ne napiše zadaću. Svejedno. Pošto je bila savjesna, sve više ju je uznemirivala pomisao na neizvršenu zadaću. U njenim noćnim morama često se pitala je li Dobrila uradila zadaću. U snoviđenjima je vidjela onaj dan kako Dobrila odmahuje glavom.

Večer uoči »dana lektire« Ana se »pomirila sa sudbinom«. Sada i da joj netko čudom donese knjigu, više nema šanse da ju pročita, a kamoli još i napiše esej.

Nestalo je struje. Ana je sjedila uz prozor i gledala na ulicu. Kiša je lila kao iz bačve. Pločnik je prekrila voda do gležnja, a po cesti se valjalo naneseo debelo blato. Visoki jablani su se svijali od jakog vjetra. Lišće je posvuda letjelo. Smrkavalo se. Na početku ulice su se ukazale dvije male prilike. Jedna je bila niža, a obje su nosile po kišobran. Između njih se ljuljala svjetlost.

- Kao da je fenjer - progovori Ana.

Kako su se približavali, Ana primijeti kako su to djevojčica otprilike njenih godina i maleni dječak od otprilike sedam-osam...

- Kao da su to Dobrila i njezin brat! - progovori Ana sumnjajući u ono što je izgovorila.

I dalje je nastavila napeto promatrati. Dječak i djevojčica su se brzo približavali. Ani se odjednom ozari lice. Da, to je bila Dobrila sa svojim mlađim bratom.

Ušli su u Anin dom. Mokri »do gole kože«, promrzli i uprskani blatom.

- Koja vas, djeco, muka tjera na ovo nevrijeme? - upitala ih je Anina mama.

- Lektira - samozatajno je odgovorila Dobrila.

Dok su se grijali uz toplu peć Dobrila se obratila Ani:

- Ana, molim te da mi oprostiš! Slagala sam te da nemam knjigu »Dječaci Pavlove ulice«. Zbog toga nisam mogla spavati niti jesti tjedan dana. Evo napisala sam lektiru u dva primjerka. Koji od nas dvije prvu nastavnica prozove neka pročita. Oprosti mi. Nikada više tako nešto neću uraditi.

Ana je bila dirnuta Dobrilinom gestom.

- Da, ti si baš prava Dobrila! - odgovorila je.

Ujutro je u učionicu VI. b ušao ravnatelj obavijestiti učenike da je nastavnica iz materinjeg morala hitno oputovati. Lektira se odgađa za sljedeći sat.

Ana i Dobrila su ostale vječite prijateljice.

Ruža Siladev

Obitelj

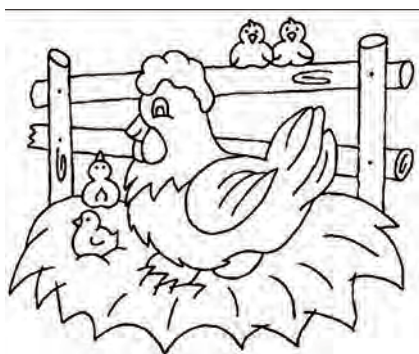
» **O**biteljski dom ne čine stvari, već majka, otac i djeca i njihovi srdačni odnosi!« Tko god da je izrekao ovu mudrost u potpunosti je u pravu. Što jednu obitelj čini sretnom zna jedino ona sama. Jesu li to odnosi ukućana jednih

prema drugima, male pažnje koje raduju, izleti, zajednička putovanja, ukusni objedi, večere, kolači, zajednički poslovi... Tko zna što bi sve ovdje moglo stati. Neka ovu tajnu uspjeha svaka obitelj sačuva za sebe i njeguje je tako da traje...

Osim naše, ljudske vrste, postoje i životinjske obitelji u kojima također mora biti tate - mužjaka, mame - ženke i djece - mladunčadi. Koliko poznajete ove životinjske vrste i njihove članove obitelji provjerite u igri koja je pred vama!

1. OBITELJ KOKOŠI

Mužjak - P _ _ _ T _ _
Ženka - _ _ K _ _
Mladunče - _ _ _ E

2. OBITELJ PURICA

Mužjak - _ _ _ _ N
Ženka - _ _ _ _ C _
Mladunče - P _ R _

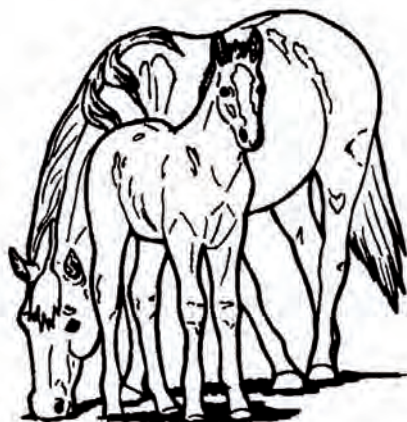
3. OBITELJ MAČAKA

Mužjak - _ _ Č _ R
Ženka - _ _ _ K A
Mladunče - M _ Č _

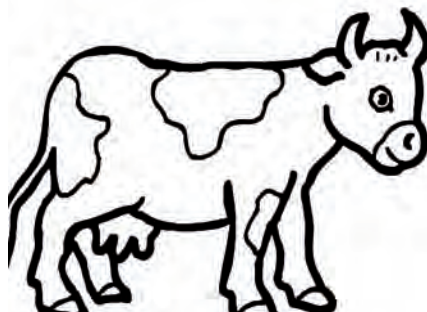
4. OBITELJ KONJA

Mužjak - _ _ NJ
Ženka - K _ _ _ A
Mladunče - Ž _ _ _ _ B _

5. OBITELJ KRAVA

Mužjak - B _ _
Ženka - _ _ _ V _
Mladunče - T _ _ _

6. OBITELJ JARADI

Mužjak - J _ _ _ C
Ženka - K _ _ _
Mladunče - J _ _ E

Točan odgovor: 1. Piletac, kokoš, pile; 2. Pura, purica, pure; 3. Mačor, mačka, maće; 4. Konj, kobila, ždrijeb; 5. Bik, krava, tele; 6. Jarac, koza, jare.

Pripremila: Marina Pluković

svibnja 2015. 22:00

Prijateljske šetnje - neprocjenjivo...

Izgleda da ja jedina nisam shvatila i znala da tata ima neku drugu ženu u Novom Sadu, a da mama to zna već odavno. To mi je jako žao i ne želim govoriti o tome, nemojte ni pitati. Možda jednom. Jedva sam Tinu ispričala...

Čudno je to s Tinom. Shvatila sam da mi je lakše ispričati sve ovo njemu nego Marini i Svjetlani, koje zbilja volim i najbolje su mi prijateljice. Kako mene Tin može razumjeti slušanjem i utješiti pogledom, a moji mama i tata, koji žive skupa godinama, a vole se i skupa su od studoških dana, ne mogu se razumjeti, pomiriti i ponovno zavoljeti? Moja mama je tako lijepa i dotjerana, najskuplje i najljepše odjevena i našminkana, zgodnija od svih mama koje znam, a tata ju ne voli i ne želi! Tata je tako pre-pametan, prezgodan, nježan i fin, tako čist, obrijan i uvijek namirisan, puno zarađuje, a nikad nije šktica, sve nam kupuje što god zatražimo, a mama – kao da joj nije ni malo krivo što ima neku drugu ženu! Kako to i zašto? Ne razumijem to i nikada ne želim nikoga voljeti, niti se udati! Jedino želim imati prijatelje – oni ti ostaju... Svjetlana i Marina su opet često sa mnom, od kad su čule. Mislim da im je ispričao Tin, ali nije mi neugodno, on je to znao ispričati nekako bez osude, nekako kao da je samo na mojoj strani, a ni protiv koga. Darko, kad se opet vidimo onako učetvero poslije treninga, priča o svemu drugom i izbjegava ovu temu, od kad je jednom rekao da je moj tata »švaler«, a ja ga skoro pljusnula i jako izgrdila. Što god bilo, oni su moji mama i tata – jedini koje imam – i nitko ih ne smije vrijeđati.

Šećem ponekad s Tinom navečer. Pričamo i smijemo se. On je zaljubljen u nekoga, vidim to po tome kako mu oči sijaju utorkom poslije sastanka na župi, ali šutim, da mu ne kvarim. Neka bar on bude sretan.

Kristina

Moji mama i tata su izgleda svoju »priču« završili. Mislim, još su u braku, o rastavi se još ne govori ništa, ali nekako naslućujem da će biti i toga, samo ne znaju kako meni reći. Jer

Proljeće u punom zamahu...

Uf, ova škola...

Koliko mi kvalitetnog vremena oduzima! Dobio sam neke zadatke za »Caritas« – za sad idemo starima u trgovinu, na tržnicu i na poštu plaćati račune, a spremamo se okupiti za proljetna pospremanja dvorišta. Bit će zanimljivo – iskreno, nisam baš vješt u kopanju, ali, pitat ću tatu, on je to nekad radio dok su živjeli u kući. Da nemam toliko predmeta za popraviti ocjene, mogao bih prihvatiti još neke poslove. A i skejt prečesto samuje u kutu sobe. Jedva čekam kraj škole...

Saznao sam da ONA ima nekog – tj. ona je »u vezi« na Fb. Kako je to meni glupavo! Ne bih napisao tamo nikakav status, a kamoli – o svojoj »vezi«. Malo me je razočarala, danas je izgledala nekako obično i svaki tren sam razmišljao kako će nešto što kažem staviti na »fejs«. Svi su se selfirali poslije sastanka, samo sam se ja izdvojio i požurio – volim da me »lajkaju« uživo, a ne na društvenim mrežama! Sreo sam Kristinu pred ulazom i izašli smo šetati. Baš mi se obradovala, a i ja njoj. Ma, dobro, ovo još nije proljeće za ljubav. Važnije je imati prijatelje, izgleda.

Jako mi je žao nje. Ipak joj ništa ne govorim o tome. Želim da zna da sam tu za nju i to je sve. To frendovi rade – bar ja tako mislim. Ne mogu shvatiti njene roditelje. Moji se svađaju i mire, ima i vikanja ponekad, nekad i durenja, ali i toliko smijanja i gugutanja da me nekad bude sram njihovih djetinjarija. Još kad se na ulici poljube – koji blam! Ipak, sad mislim da je ipak gore kad je obitelj »savršena«, »filmska«, a u stvari – tišina i finoća kriju prazninu.

Tin

Kviz Vojvodinu

1. Što »kraljice« pjevajući ponavljaju na kraju svakog retka?

- a) lje-ljo
- b) aman
- c) of lele
- d) opsa sa

»Kraljice« su običaj Hrvata o Bunjevaca o blagdanu Duhova. Njih čini 8 curica od 10 do 15 godina, koje obučene u lijepu bunjevačku nošnju nakićene krunama od cvijeća obilaze svoje susedljane i ljeljaju, pjevaju kraljičke pjesme.

2. Kako se zove poznata etno kuća u Baču?

- a) Salaš 123
- b) Žablji salaš
- c) Salaš u malom ritu
- d) Didina kuća

U drevnom Baču, gradu na Mostongi, bogatom kulturno-povijesnim znamenitostima, nalazi se seosko domaćinstvo - etno salaš, gdje uz stara i već zaboravljena jela, piće i slastice, kraj čardaka ispod derma, gosti mogu provesti ugodne i romantične trenutke. Kuća se nalazi nedaleko od središta Bača i svega 200 m udaljena od srednjovjekovne bačke utvrde.

3. Vojvodina je poznata po tamburašima. Zna-te li kako se još zove tamburaški bas?

- a) prim
- b) begeš
- c) bisernica
- d) čelo

Tamburaški bas je najveće glazbalo u orkestru. Njegova ukupna dužina iznosi 1910-1940 mm (ali ih ima i većih i manjih). Bas je osnova svakog tamburaškog orkestra, jer daje osnovnu harmoniju i ritam. Po obliku je vrlo sličan kontrabasu, čak ima i istu funkciju kao kontrabas u simfonijskom orkestru, ali se zvuk proizvodi trzanjem žica trzalicom, a ne gudalom.

Bernadica Ivanković

4. Kako se zove izvorna ženska pjevačka skupina iz Monoštora?

- a) Kraljice Bodroga
- b) Monoštorske cure
- c) Garavuše
- d) nemaju ime

Izvorna ženska pjevačka skupina iz Monoštora izvodi izvorne hrvatske šokačke narodne pjesme. Djeluju pri mjesnom kulturno-umjetničkom društvu Hrvata »Bodrog«. Do sada su u nakladi Zavoda za kulturu vojvođanskih Hrvata objavili dva nosača zvuka.

Točni odgovori: 1. a); 2. d); 3. b); 4. a);

Ivina slagalica

Priprava:

1. Čvrsto izmiksajte šlag po uputu iz vrećice.
2. Izrežite jagode na željene oblike.
3. U prozirnu staklenu čašu slažite sljedećim redoslijedom: na dno posložite bebi piškote koje ste najprije narezali na manje komadiće (veličine da vam mogu stati u čašu) te ih kratko potopili u sok od jagode. Na piškote stavite šlag a po njemu narezane jagode. Ponovite postupak još jednom ili više puta (bebi piškote, šlag, jagode) u ovisnosti od veličine čaše. Na vrh čaše stavite šlag.
4. Ukasite desert komadićima jagode, bebi piškota te pospite čokoladnim ili šarenim mrvicama. Ovdje slobodno upotrebite maštu.

Dobar tek!

Ivina slagalica je specijalitet Ive Kujundžić, učenice II. razreda OŠ »Ivan Milutinović« iz Subotice. Iva je vesela i uvijek nasmijana djevojčica. Pohađa dodatne sate engleskog jezika, a članica je i folklornog odjela u HKC-u »Bunjevačko kolo«. Voli slagati puzzle, baš kao što je i ovaj njen desert, i igrati se sa sestrama.

Vrijeme pripreve:
8 minuta

Potrebni sastojci:

- jagode

- bebi piškote

- šlag

- sok od jagode

- čokoladne
mrvice

Jeste li znali?

- ➔ U Aziji se svakoga dana pojede oko 1,5 milijuna tona riže, što je brdo 6 puta veće od Keopsove piramide!
- ➔ Dupini imaju privilegije kod čovjeka, jer je proporcija njihova mozga s tijelom čak približna čovjekovoj, smatraju se jednim od najinteligentnijih živih bića poslije čovjeka. Dupini se koriste u Americi za liječenje hendikepirane djece.
- ➔ Od svih američkih država najviše nacionalnih parkova ima Aljaska – osam.
- ➔ Sve svjetske pčele dolete svakoga dana na oko 3 trilijuna cvjetova, proizvodeći tako oko 3.000 tona meda!
- ➔ Aligatori ne mogu hodati unatrag.
- ➔ Iguana može izdržati pod vodom 28 minuta.
- ➔ Kod slonova vlada matrijarhat.

- ➔ Hrtovi su najbrži psi na svijetu, mogu trčati brzinom većom od 70 kilometara na sat.
- ➔ 1926. godine je na svijetu bilo samo 100 TV uređaja.
- ➔ ¾ ulovljene ribe se koristi za prehranu, a ostatak je namijenjen za proizvodnju sapuna, lijepka, margarina ili gnojiva.

Kinomania

Mali zmaj Kokos

Coconut, mali zmaj koji riga vatru, nije položio ispit iz letenja pa ne smije ići na izlet koji organizira njegov razred. Kao da to nije dovoljno neugodno, još ga i zadužuju da čuva novi nasad vatrene trave (zahvaljujući kojoj zmajevi imaju ovu jedinstvenu moć) dok se oni ne vrate. Iako će učiniti sve kako bi dokazao da je jednako vrijedan kao i drugi, Coconut će uprskati stvar i ovaj put. A sve zbog svog velikog srca.

Sedmi patuljak

Na 18. rođendan princeze Rose, u kraljevskom zamku vlada veliko uzbuđenje. Ali, ne zbog rođendanskog slavlja, već zato što je zla vila Delamorte proklela princezu da će, ukoliko se do svoje punoljetnosti ubode na vreteno, cijelo kraljevstvo - zalediti! Zbog toga kralj princezu čuva s posebnom pažnjom. I, čini se da će sve biti u redu sve dok se nesretni patuljak Bobo ne pobrine da se proročanstvo ipak - ispuni! Cijeli kraljevski zamak i svi gosti proslave su zaleđeni, samo su se patuljci uspjeli spasiti. Zbog svoje nespretnosti, ali i iznimne hrabrosti, mali će patuljak uložiti sve snage kako bi spasio princezu... No, zajedno s preostalih šest patuljaka, mora pronaći jedinu osobu koja može razbiti zle viline čini, te tako spasiti princezu Rose i sve ostale iz dvorca Fantabularasa. Poljubac istinske ljubavi njihov je tajni recept! Patuljci znaju da je Rose zaljubljena u Jacka, stoga je on jedini koji princenzi može probuditi iz nesretnog proročanstva. No, nažalost on je sada zatočen kod strašnog zmaja, pa patuljci moraju prevladati brojne opasnosti koje ih očekuju u avanturi života, a zla vila Delamorte se ne predaje tako lako. U dvorcu Fantabularasa započinje prava kraljevska bitka.

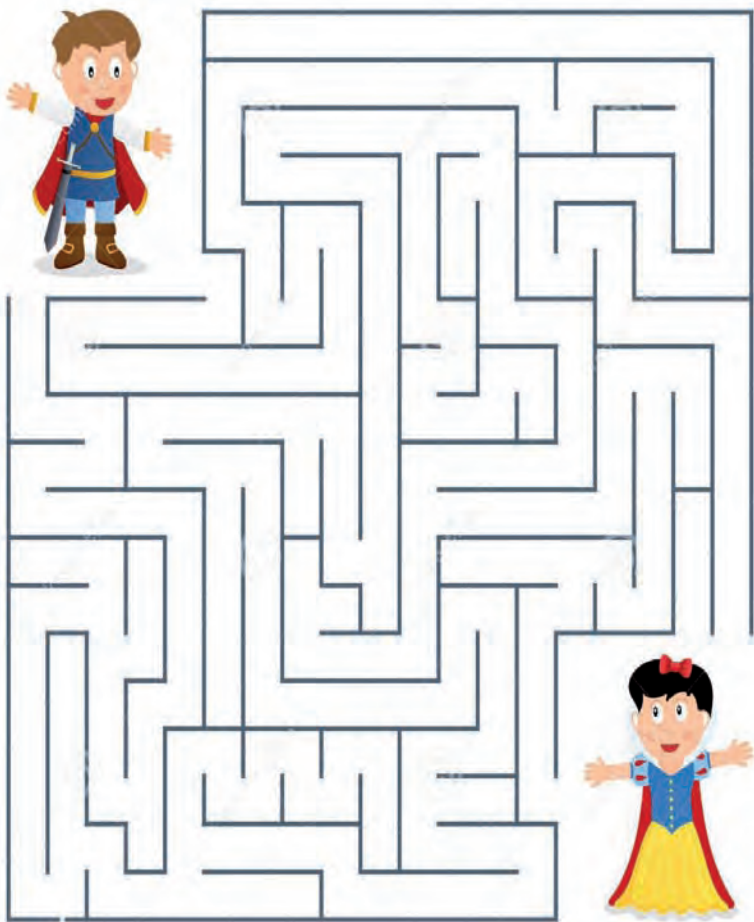
U osam smjerova pronadi i precrtaj sljedeće pojmove: VETERINAR, FOTOGRAF, TRN, KAMEN, VLAK, MORE, PAS, SNIMATELJ, PILOT, ZEC, MEHANIČAR, PEKAR, DŽUNGLA, RIJEKA, ZID, GRM, PARK. Preostala slova dat će konačno rješenje.

Rješenje upiši u kvadratiće ispod osmosmjerke.

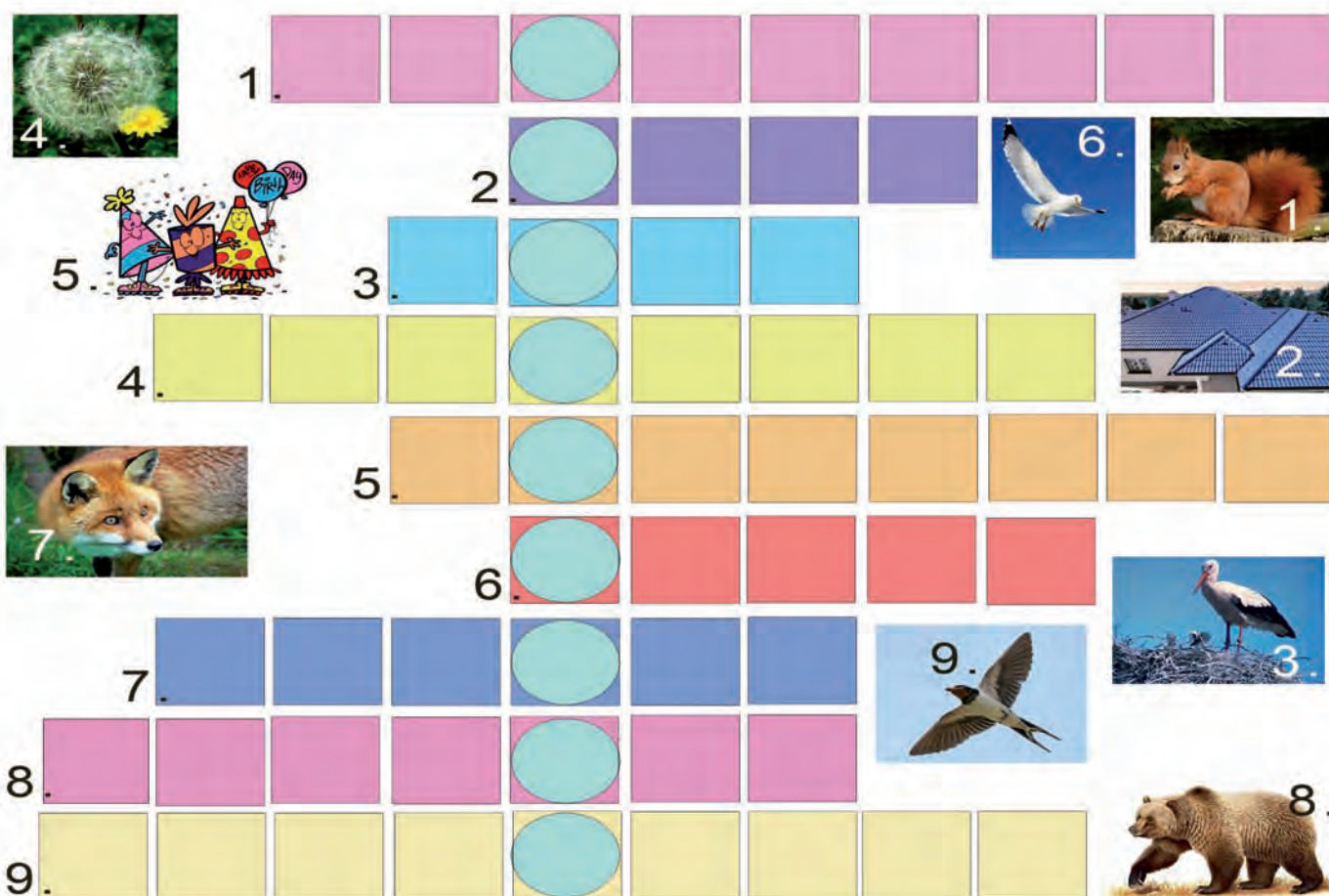

R	R	A	Č	I	N	A	H	E	M
DŽ	A	F	Z	A	K	E	J	I	R
LJ	U	E	A	K	N	R	T	N	Z
E	C	N	R	R	S	G	L	E	R
T	K	A	G	T	G	A	E	M	A
A	P	A	M	L	O	O	P	A	K
M	D	R	L	N	A	L	T	K	E
I	G	I	C	V	A		I	O	P
N	Z	I	D	E	R	O	M	P	F
S	R	A	N	I	R	E	T	E	V

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Riješite križaljku prema ponuđenim slikama i u označenim poljima dobit ćete konačno rješenje.

Riješi »Sudoku« zagonetku:

Pravila: U svakom manjem kvadratu moraju biti brojevi od 1 do 9 bez ponavljanja (matematika nema veze s igrom - nema nikakvih zbrajanja, oduzimanja, množenja...). Također, u svakom vodoravnom i okomitom redu moraju biti brojevi od 1 do 9, bez ponavljanja.

3					8			
	1					8	4	
		4				6	3	
			1					5
2					5			
	8	1				9		
	7	3					2	
			8					6

							3	4
	4						6	1
					8	2		
					7	4		
		5	6					
		6	9					
9	5						1	
3	1							

Ne možeš »sve« znati...

Tekst: Slađana
Crtao: Petar Tikvicki

